

PROTI „ROZPŮLENÉMU VĚDOMÍ“?
NOVĚJŠÍ PŘÍSPĚVKY K ŽELEZNOU OPONU
PŘESAHUJÍCÍMU POHLEDU NA ROK 1968

Jan Arend

Pokud se podaří spojit komparativní přístup s metodami dějin vzájemného propojení (*Verflechtungsgeschichte*), může pohled na železnou oponu přesahující aspekty roku 1968 ve východní a západní Evropě otevřít zajímavé pole výzkumu. Novější odborná literatura přitom staví do popředí tři oblasti: politické programy a orientaci aktérů, ovlivňování životního stylu a mentality na jedné i druhé straně železné opony stejně jako vzájemné vnímání a setkávání aktérů z Východu a Západu. Shrnutí výsledků výzkumu přitom ukazuje, že vývoj ve východní i západní Evropě byl ve své protivrchnostensky zaměřené dynamice podobný. Tato podobnost přitom občas pramenila z vzájemného vnímání a ovlivňování. Nepochopení a projekce ovšem hrály v těchto dějinách vzájemného propojení obdobně významnou roli jako přejímání kulturních a ideových importů specifických pro jednotlivé bloky a kontexty.